

ΑΙΜΑΤΗΡΑ ΕΟΡΤΗ

ΕΝ ΜΕΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
(ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Πέρα, 10 Νοεμβρίου 1882.

Χθές Τρίτην 9 τρέχοντος, εξερχόμενος περί τὴν 6 μ. μ. ὄραν ξενοδοχείου κειμένου ἐν μιᾷ τῶν πλευρῶν τῆς μεγάλης καὶ ποικιλωτάτης ὁδοῦ τοῦ Πέραν συνήντησα φίλους ζητούντάς με. Μετὰ τὸν χαιρετισμὸν «θὰ ὑπάγωμεν», μὲ ἐρωτῶσιν, «νὰ ἴδωμεν τὴν περσικὴν τελετὴν; καὶ διατὶ ὄχι» ἀπεκρινάμεν, «ἀφοῦ ὁ καιρὸς μας εὐνοεῖ». Καὶ ἀμέσως ἀνευ χρονοτριβῆς ἐκινήσαμεν διευθυνόμενοι πρὸς τὴν πόλιν, τὸ κυρίως ἱστορικώτατον Βυζάντιον.

«Τὸ ἐξαφνικὸν τοῦτο σχέδιον», λέγουσί τινες, «θὰ εὐχαιριστήσῃ ἡμᾶς πολὺ». Καὶ δὲν εἶχον ἄδικον. Ὁ οὐρανὸς ἦν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνέφελος, ἡ δὲ σελήνη ἐγγίζουσα εἰς τὴν πλησιφαῖ φάσιν αὐτῆς ἀφειδῶς καὶ χαριέντως ἐκάλλυνε τὰς ὑψηλὰς οἰκοδομὰς τῆς μεγαλοπόλεως, ἀμιλλωμένη ἴσως ὅπως αὐξήσῃ τὰ θέλγητρα τοῦ Σταυροδρομίου. Ἡ κατὰ τὴν ὄραν ἐκείνην κίνησις ἦν ζωηροτάτη. Πλείστοι καὶ πλείστοι ἰστάμενοι πρὸ τῶν καλλιπρεπῶν καταστημάτων τῆς Μεγ. ὁδοῦ περιεργάζοντο τὰ ἐκτεθειμένα ἀντικείμενα. Ἡμεῖς δὲ ταχὺ βαδίζοντες καὶ εὐτραπέλως διαλεγόμενοι διηνύομεν τὴν Μεγάλην ὁδόν. Ἰδοὺ ἡμεῖς μετ' ὀλίγον ἐν τῷ ἀεικινήτῳ Γαλατᾷ. Τὰ διδύμα πληρώσαντες διεβαίνομεν τὴν ἐπιμήκη τοῦ Καρακίαι Γέφυραν. Ἡ ἐπὶ ταύτης καταλαβοῦσα ἡμᾶς μαγεία ἦν τοσαύτη, ὥστε ἀνεπαισθήτως τὸ βῆμα ἐβραδύναμεν. Τοῦτο μὲν τὰ ἐπὶ τῶν πλοίων καὶ τῶν πέριξ ἐκ τῶν ἀπειραριθμῶν οἰκοδομῶν φῶτα, τοῦτο δὲ τὸ γλυκύτατον καὶ ἥρεμον τῆς τε Κερατείου καὶ τῆς Βοσπορείου θαλάσσης ὕψος, κατακλήσαντα ἡμᾶς ἠνάγκασαν ὅπως

στάντες μικρὸν θαυμάσωμεν ἀληθῶς τὴν τερπνοτάτην καὶ ἀπερίγραπτον θέαν. Καὶ τὴν τέρψιν σιωπῇ καὶ ρεμβασμὸς διεδέξατο. Οὕτω δὲ θὰ ἐξέφευγεν ἡμᾶς ἐπὶ στιγμὴν τὸ πρὸς δὲ διευθυνόμεθα τέρμα, ἂν μὴ, ὅτε ὀλίγον προὔχωρήσαμεν καὶ κατὰ τὸ μέσον τῆς γεφύρας εὐρισκόμεθα, ὑπερίμνησκαν ἡμᾶς τοῦτο ὑπόκωφοι ἀλλαλαγμοὶ ὑπὸ πολλῶν μὲν στομάτων ἀφιέμενοι, ἔμμετροι δέ. Καὶ τότε «ἰδοὺ» ἐκράξαμεν καὶ πάλιν». Οὕτω δὲ τὴν τέρψιν καὶ τὸν ρεμβασμὸν ἀποπέμφαντες διέβημεν τὸν Γέφυραν καὶ κατηνύθημεν πρὸς τὸ ἐν τῇ Πόλει Βαλιδὲ-Χάν. Τὸ μέρος τοῦτο ἠγνοοῦμεν, ἀλλὰ τοσοῦτο πλήθος πρὸς τὴν αὐτὴν θέσιν διευθύνετο, ὥστε οὐδεμία παρέστη ἀνάγκη ὅπως ὁδηγίας ζητήσωμεν. Μετὰ μικρὰς λοξοδρομίας ἀφικόμεθα. Αἱ πλείστοι τῶν πλῶν τοῦ χανίου ἦσαν κεκλεισμένα. Τοσαύτῃ δὲ ἦν ἡ τὸ Βαλιδὲ-Χάν περικυκλοῦσα πληθώρα, ὥστε ἡμεῖς πολὺ ἀπὸ τῆς κυρίας εἰσόδου ἀπείχομεν. Ὁ συνωστισμὸς ἦν φοβερὸς, φόβος δὲ οὐ μικρὸς κατεῖχεν ἕκαστον ὅπως μὴ εἰσδύων εἰς τὸν ἄμμετρον ἐκείνον συρφετὸν δωρεὰν κακωθῇ. Καὶ τίς ἐθνότης ἔλειπεν ἐκεῖθεν; Ἡμεῖς ἠρξάμεθα ἀγωνιώντες, διότι ἐνομίσαμεν ὅτι ἀδύνατον ἦτο νὰ εἰσέλθωμεν. Μεγάλῃ ἦν ἡ δυσκολία. Εἰς οὐδὲν ὅμως τὸν κίνδυνον ἐλογισάμεθα, μεριμνῶντες μόνον ὅπως δυνηθῶμεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς Βαλιδὲ-Χάν, ἐν ᾧ ὡς ἐμάθομεν ἐτελοῦντο τὰ ἀποτρόπαια, δι' ἃ τοσαῦται χιλιάδες φιλοθεαμόνων ἠθροίσθησαν. Στρατὸς ἰστάμενος πρὸ τῆς μεγάλης θύρας ἐκόλυε τοὺς ποθοῦντας νὰ εἰσέλθωσι. Καὶ οἱ μὲν φίλοι ἀδύνατον νομίσαντες τὴν εἰσέλευσιν ἀπεχώρησαν, ἐγὼ δὲ ἐπιμένων ἀπεχωρίσθην. Ἐν ᾧ διενουόμην πῶς νὰ ἐξέσωρω τρόπον, εἶδον εὐρωπαίους εἰσερχομένους. Τούτους ἀκολουθήσας εἰσῆλθον.

Ἦ τὸ θέαμα ἦν περιεργότατον, ἀλλὰ καὶ φοβερὸν καὶ ἀποτρόπαιον. Τὸ Βαλιδὲ-Χάν ἱκανῶς εὐρύχωρον ὄν ἔχει

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 374)

— Βεβαιωθῆτε ὅμως ὅτι αὐτὴ ἦτο ἡ μόνη αἰτία καὶ οὐ δένα ἄλλον σκοπὸν εἶχον. Ἐπιμένω καὶ σᾶς ἰκετεύω καὶ ἀπαιτῶ ὄχι μόνον νὰ μὲ συγχωρήσητε σεις, ἀλλὰ καὶ νὰ μὲ δικαιολογήσητε εἰς πάντα ἄλλον.

— Ἐγὼ νὰ σᾶς δικαιολογήσω! εἶπεν ἡ Αὐγούστα. Ἄλλ' ἐμὲ τίς θὰ μὲ δικαιολογήσῃ, κύριε;

— Νομίζω, κυρία, ὅτι δὲν ἔχετε ἀνάγκην δικαιολογήσεως, ἀφοῦ εἴσθε εἰς τὴν οἰκίαν σας.

— Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν θὰ ἔλθῃ ἐδῶ ἡ θαλαμηπόλος μου, κύριε. Τί θὰ εἶπω πρὸς αὐτήν, τί θὰ τῆς εἶπητε, ἀφοῦ δὲν σᾶς γνωρίζει, ἀφοῦ δὲν σᾶς γνωρίζω, ἀφοῦ δὲν μὲ γνωρίζετε;

— Ἦ μὴ ἀνησυχεῖτε, κυρία. Δὲν ὑπάρχει ἐδῶ κάποιος μέρους τι διὰ νὰ γείνω ἀόρατος πρὸς αὐτήν;

Ἡ Αὐγούστα ἔκρινεν ἀθάδῃ τὴν τελευταίαν πρότασιν τοῦ ἀγνώστου. Τῇ ἐφάνη ὅτι ὁ θρασὺς οὗτος ἀναβάτης τῶν ἐπάλξεων καὶ νυκτερινὸς ἐπισκέπτης τῶν στεγῶν, τῇ προσέβαλλε νὰ διανεμηθῇ μετ' αὐτοῦ ἐγκλημα καὶ συνενοχὴν, καίπερ ἀθὰ οὐσα. Κατελήφθη ὑπ' ὀργῆς καὶ τὸ αἷμα ἀνέβη εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς.

— Δὲν ὑπάρχει ἄλλο μέρος ἐκτὸς τοῦ κρημνοῦ τούτου, ἔκραξε, δεικνύουσα τὸν θρηγκὸν τῆς ἐπάλξεως.

Καὶ ἤσθάνετο τῷ ὄντι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν δύναμιν ἀρκοῦσαν ὅπως ἴδῃ τὸν ἀγνώστον πίπτοντα ἐκεῖθεν, ἢ καὶ ὅπως αὐτὴ αὐτὴ τὸν καταρρίψῃ ἐκεῖ.

Οὗτος δὲ ἐμειδίασε κρυφίως, ἀνωρθώθη, ἐξέπεμψεν ἐκ τῶν ὀμμάτων ἀστραπὴν, καὶ ἐσχημάτισε τὸ παράστημα καὶ τὴν φωνὴν του ἐπὶ τὸ τραγικώτερον.

— Ἦ, καί, καὶ εἰς τὸν κρημνὸν τοῦτον δύναμαι νὰ ῥιφθῶ, ἀνέκραξεν, ἀρκεῖ νὰ εἶπητε ὅτι μὲ συγχωρεῖτε.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἀντιθέτου γωνίας τοῦ ἀνδῆρου, ὅπου ἴστατο, ὤρμησε μὲ σταθερὸν βῆμα, ὡς ἵνα ῥιφθῇ κατὰ τοῦ κρημνοῦ.

Ἡ Αὐγούστα ἐπτοήθη, ἐξεπλάγη καὶ ἔσπευσε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

— Τί κάμνεις, κύριε! ἔκραξε λαβοῦσα αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος· ἐπρελλάθης λοιπόν;

Ἡ χεὶρ καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἔτρεμον. Ἠσθάνθη δὲ ὅτι μετέδωκε διὰ τῆς ἐπαφῆς τὸν τρόμον καὶ εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἀγνώστου. Οὗτος ἐστάθη ἐπὶ μίαν στιγμὴν παρατηρῶν αὐτὴν μὲ βαθῆ

σχῆμα κυκλικόν. Τὰ περίξ κτίριά εἰσιν ἀρχαῖα, χρῆσι-
 μέουσι δὲ εἴτε ὡς κατοικίαι, εἴτε ὡς καταστήματα, ἐν
 οἷς πωλοῦνται Ἀσιανὰ καὶ ἰδίᾳ Περσικὰ ἔμπορεύματα.
 Ἡ φωταφία ἦν μεγάλη. Πάντα ταῦτα ἦσαν πλήρη πολυε-
 λαίων, ἐκοσμοῦντο δὲ διὰ σημαίων Περσικῶν, φερουσῶν τὸ
 ἔθνικόν σῆμα, ἥλιον καὶ λέοντα ξιφήρη. Τὰ καταστήματα
 ἐχρησίμευον ὡς θεωρεῖα. Κόσμος ἄμετρος συνωθεῖτο, στρα-
 τὸς δὲ ἐν δυσὶ γραμμαῖς κεχωρισμένος καὶ κύκλω τεταγ-
 μένος διετῆρει μὲν τὴν τάξιν, ἐτῆρει δὲ τὸν μεταξὺ χώρον
 ἐλεύθερον. Μικρὸν χωρήσας συνήντησα τοὺς τὴν τελευτὴν
 ἄγοντας. Ἀληθῆς φόβος κατέλαβέ με τότε. Εἶφη γυμνὰ
 ὤφθησαν ὑπὲρ τὰ ἑκατόν. Εἰσδύσας ἔστην ἐν θέσει περιω-
 ρισμένη πῶς καὶ ἀσφαλεῖ καὶ τὴν προσοχίν μου ἐπὶ τὰ
 τελούμενα προσήλωσα. Τέσσαρες Πέρσαι, ὧν οἱ μὲν δύο
 νεανῖαι, οἱ δ' ἄλλοι ἄνδρες, γυμνοὶ μέχρι τῆς ὀσφύος, τὸ
 δ' ἄλλο σῶμα διὰ μελάνων περιζωμάτων περιβεβλημένοι,
 προηγοῦντο τύπτοντες τὴν ῥάχιν αὐτῶν διὰ συμπλέγμα-
 τος μικρῶν, ἀλλὰ πολλῶν ὁμοῦ σιδηρῶν κρίκων κατὰ ῥυθ-
 μόν, ὃν ἐκανόνιζον πρὸς ψαλμούς μονοτόνους, οὓς κοινῆ ἢ
 πολυάριθμος συνοδεία συνέψαλλον. Ὁ βηματισμὸς ἦν καθό-
 λου βραδύς, καὶ στάσεις δὲ ἐν τῷ μεταξὺ ἐγίνοντο συχναί.
 Τοὺς εἰρημένους Πέρσας περιεκύκλουν ἄλλοι τύπτοντες καὶ
 οὗτοι ῥυθμικῶς τὰ γυμνὰ στήθη αὐτῶν διὰ τῶν παλαμῶν.
 Ὑπηρεταί δ' ἐπότιζον τοὺς μανιώδεις ἐκείνους δι' ὕγρου,
 οὐ τὴν οὐσίαν δὲν κατῴρωσα νὰ νοήσω. Εἶπετο ὁμᾶς οὐ-
 λεμάδων Περσῶν μετὰ τιαρῶν πρασίμων ἐπὶ τῶν κεφαλῶν
 καὶ μακρῶν κομβολογιῶν ἐπὶ τῶν χειρῶν, οἵτινες ψάλλον-
 τες ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ δυνάμεως ἀφίσσαν φωνὰς προδιδούσας
 πένθος βαρὺ καὶ λίαν φανατικόν. Τοῦ νευρικοῦ ἀνθρώπου
 αἱ τρίχες θὰ ἀνωρθοῦντο βεβαίως ἐπὶ τοῖς ἀκούσμασιν ἐ-
 κείνοις. Ἀλλ' ἐγὼ διετέλουν ἀπαθῆς πᾶσαν αἴσθησιν κατὰ
 ἀνάγκην καταπνίγων διὰ τὸν φόβον τῶν περιστοιχιζόντων.

Ἐκατέρωθεν ἐν γραμμῇ ἐβάδιζον ἱκανοὶ Πέρσαι κρατοῦν-
 τες λαμπάδας ἀνημμένας ἐντὸς ὑελίνων περιβλημάτων.
 Κατόπιν παρήλασαν πρὸ ἡμῶν δύο ἵπποι καθοδηγούμενοι
 καὶ ἄλλοι μὲν ἐνδεδυμένοι ὑφάσματα, ἄνω δὲ πάντων φέ-
 ροντες λευκὸν πανίον μεμολυσμένον δι' αἵματος. Ἐπὶ τῆς
 ῥάχεως τοῦ πρώτου ἵππου ἴστατο περιστερὰ κατάλευκος
 δεδεμένη ἐκ τῶν ποδῶν, ἐστηρίζετο παρ' αὐτὴν καὶ ξίφος
 ὄρθιον. Ἡ ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι περιεργία μου ἦν μεγάλη.
 Ἀλλ' αὕτη ὑπερμέτρως ἠῤῥῆσε καὶ εἰς ἀληθῆ φόβον μετε-
 τράπη, ὅτε πρὸ ἡμῶν ἤρξατο παρελαύνουσα ἢ τὴν οὐσίαν
 τῆς τελευτῆς ἀποτελοῦσα συνοδεία. Προηγουμένων πυρσῶν
 ἐπὶ κονταρίων μακρῶν καθῆτως βασταζομένων ἠκολούθουν
 Πέρσαι ὑπὲρ τοὺς ἑκατόν εἰς δύο διηρημένοι στίχους, βρα-
 δέως καὶ ῥυθμικῶς καὶ λοξῶς καὶ ἀντιμετώπως χωροῦντες.
 Ἐκάτερος τῶν στίχων ἀπήρτιζεν ἄλυσον στερεαν, διότι ὁ
 ἐπόμενος Πέρσης συνείχετο τῷ ἡγουμένῳ κρατούμενος μὲν
 διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἀπὸ τῆς ζώνης αὐτοῦ, φέρων δ' ἐπὶ
 τῆς ἄλλης καθῆτως μάχαιραν δίστομον καὶ μακρὰν μέχρις
 ἡμίσεως μέτρου. Ἐκαστος ἦν περιβεβλημένος λευκὸν ἐκ
 πανίου ἐπενδύτην, τὸ δὲ βλέμμα εἶχεν ἐξωρισμένον, αἵμα-
 τος δὲ θρόμβοι ἀδιαλείπτως ἔρρεον κατὰ τὸ πρόσωπον ἀπὸ
 τοῦ μετώπου καὶ τοῦ βλέμματος ἐκρέοντες. Τὸ θέαμα ἦν
 φρικτόν. Μὴ δυνάμενος ν' ἀντιστῶ ἀπέστρεψα ἐπὶ στιγμὴν
 τὸ πρόσωπόν μου καὶ ἔτριψα τοὺς ὀφθαλμούς νομίσας ὅτι
 ἐνυπνιαζόμην. Ἀλλ' ὄχι ἦσαν γεγονότα! Πάντες συνέψα-
 λλον, εἰκάζετο δ' ὅτι ὁ μὲν εἰς στίχος ἠρώτα, ὁ δ' ἀντι-
 μετώπως χωρῶν ἀπεκρίνετο. Ἐνεκα δὲ βαθείας, φαίνεται,
 θλίψεως ἐπὶ τοῖς διὰ τῶν ὠδῶν ἐξιστορουμένοις ἐχάρασσεν
 ἕκαστος μαχαιροφόρος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ ἑαυτοῦ μέ-
 τωπον ἢ κατασύρων τὴν μάχαιραν ἐπ' αὐτοῦ ἢ καὶ πλήτ-
 των αὐτὸ ἐλαφρῶς. Ἀλλ' ὅπως μὴ, πληθυνούσης τῆς θλί-
 ψεως, τῆς μανίας καὶ τοῦ φανατισμοῦ, πολλαὶ συμβαίνω-

καὶ θαυμαστικὸν βλέμμα. Ἐνδεδυμένη λευκά, ὡς ἦτο, καὶ ὠ-
 χραινομένη ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης, εἶχε τι τὸ χαριέντως
 φανατικόν.

Τὰ βλέμματα τῶν συνηντήθησαν καὶ ἐταπεινώσεν αὕτη
 τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἀφῆκε τὸν βραχιόνά του.

— Μείνατε ἐδῶ, κύριε, εἶπε, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ θὰ καταβῶ
 διὰ νὰ προλάβω τὴν ὑπηρετρίαν μου.

— Ἀλλὰ δὲν μοι εἶπατε ὅτι μὲ συγχωρεῖτε, κυρία.

— Σὰς συγχωρῶ. Μείνατε.

Καὶ ἔγεινεν ἄφαντος διὰ τῆς ὑψηλῆς κλίμακος. Ἐσκέπτετο
 δὲ ἐπὶ μακρὸν περὶ τοῦ παραδόξου τούτου νυκτερινοῦ συμ-
 βάντος. Ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς εἰς τὸν κοιτῶνά της ἀγούσης
 ὁδοῦ συνήντησε τὴν Σεντίαν, ἥτις ἠπόρησε διατί ἢ κυρία της
 ἀπεφάσισε νὰ κατέλθῃ ἐκ τοῦ πύργου, προτοῦ νὰ τῆς φέρῃ
 τὸ ἐπανωφόρι της. Ἡ Αὐγούστα τῆς ἀπηγόρευσε νὰ συζη-
 τήσῃ περὶ τούτου καὶ τὴν ἐπεμψε νὰ κοιμηθῇ.

Ὁ Μάρκος Σανούτος (διότι αὐτὸς ἦτο) κατὰ πάντα εἶχεν
 ἀληθεύσει· ἐψεύδετο μόνον εἰς τὸ ὅτι τυχαίως ἀνέβη εἰς τὸ
 ὑπαιθρον τοῦτο δῶμα, ὅπως ἀναπνεύσῃ. Τὸ ἀληθές ἦτο ὅτι ὁ
 Σανούτος κατακλιθεὶς καὶ μὴ δυνήθεις νὰ κλείσῃ ὄμμα μέχρι
 τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἢ Αὐγούστα μετὰ τῆς θεραπεινίδος
 ἀνέβαινον εἰς τὸν πύργον, εὗρίσκετο ἐν κοιτῶνι, οὐ τὰ παρά-
 θυρα ἔβλεπον πρὸς τὸν διάδρομον, δι' οὗ διήλθον αὐται. Εἶδε
 διὰ τῶν ὕαλων ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ φανοῦ, ὃν ἐκράτει ἢ Σεντί-

να, τὰς δύο γυναῖκας διερχομένας, ἐξεπλάγη ἐκ τῆς ὀπτα-
 σίας τοῦ κάλλους τῆς Αὐγούστης, καὶ ἐφαντάσθη νὰ ἀκο-
 λουθήσῃ κατόπιν αὐτῶν ἐκ πολυπραγμοσύνης καὶ εὐεξηγήτου
 γοήτρου. Ἠγέρθη καὶ στιγμιαίως ἐνδυσθεὶς ἐξῆλθε πατῶν μὲ
 τὰς ἄκρας τῶν ποδῶν, καὶ ὀδηγούμενος ὑπὸ τῆς ἀντιλάμ-
 ψεως τοῦ φανοῦ τὰς ἠκολούθησεν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον εἶχον
 στραφῆ διὰ τινος κλίμακος πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ὁ τολμηρὸς
 εὐρέθη ἐν τῷ σκότει.

Περιέμενε λοιπὸν ἐλπίζων νὰ ἴδῃ πάλιν φῶς ἐκ τινος νέας
 στροφῆς τῶν δύο νυκτοβατίδων, ἀλλ' εἰς μάτην. Τότε εὐ-
 ρέθη ἐν ἀμνηγία καὶ προσεπάθει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν κοι-
 τῶνά του βαδίζων ψηλαφίνδα. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τὸ φῶς τοῦ
 φανοῦ ἐφάνη πόρρωθεν ἀντανακλώμενον πάλιν ὀπισθὲν του,
 καὶ ἤκουσε βήματα πλησιάζοντα. Ἐκρύβη κολληθεὶς εἰς τινα
 γωνίαν καὶ εἶδε τὴν Σεντίαν διερχομένην ἔμπροσθέν του,
 ἀλλ' αὕτη δὲν τὸν παρετήρησεν. Ἠκολούθησε δὲ τὴν ὁδὸν
 της πρὸς τοὺς θαλάμους τῆς δεσποίνης αὐτῆς. Ὁ δὲ Σανού-
 τος ἐπανῆλθε πάλιν εἰς τὴν προτέραν διεύθυνσιν, καὶ ἐπειδὴ
 ὁ διάδρομος, ὃν διήρχετο ἢ Σεντίνα βραδέως βαδίζουσα, ἦτο
 εὐθύς (ἂν μάλιστα προσεῖχε τὸν νοῦν ὁ Σανούτος ἠδύνατο νὰ-
 κούσῃ τὸν ἐξῆς μονόλογον μασσώμενον ἐν μέσῳ τῶν ὀδόντων
 της :

— Τὸ ἐπανωφόρι σου! ἄμμη δέ . . . περίμενε μισὴν ὥραν
 νὰ πλευριτώσῃς) ἦτο, λέγω, εὐθύς καὶ λίαν μακρὸς, ἐτάχυ-
 νεν οὗτος τὸ βῆμα καὶ ἠδυνήθη, ὀδηγούμενος ἐκ τῆς ἀπω-

σιν αὐτοκτονίαι, παρηκολούθει ἐνὶ ἐκάστῳ ὀπισθεν αὐτοῦ ἰστάμενος ἄλλος Πέρσης ῥόπαλον ἐν τῇ χειρὶ κρατῶν, δι' οὗ τὸν πληττόμενον ἢ χαρασσομένον ἐπιτηρῶν ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τοῦ μετώπου τὸ ξίφος. Ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλας τὰς προφυλάξεις πολλοὶ ἐκ τοῦ πολλοῦ καταρρέοντος αἵματος λειπόθυμοι ἐπιπτον, παραλαμβάνομενοι δὲ ὑπ' ἄλλων μετὰ μεγίστης εὐλαθείας ὠδηγοῦντο εἰς περιθαψιν. Ἐν προηγουμένοις ἔτεσιν ἀπέθνησκον δύο ἢ τρεῖς, φέτος ὁμῶς δὲν κατώρθωσα νὰ μάθω ἂν τις τῶν μανιωδῶν ἐκείνων ἀντήλλαξε τὸν καθ' ἡμᾶς βίον διὰ τοῦ παραδείσου, εἰς ὃν κατὰ τὰς θρησκευτικὰς διαπιστώσεις αὐτῶν ἀφύκτως ἀπέρχονται οἱ ἐν ταύτῃ τῇ τελετῇ θνήσκοντες! Τὸν μεταξὺ τῶν στίχων χώρον κατεῖχον τὸ μὲν οὐλεμάδες ὑπεκκαίοντες τὴν θλίψιν καὶ τὰς κοινὰς ὠδὰς ὀδηγοῦντες, τὸ δὲ ἄλλοι Πέρσαι ἔργον ἔχοντες τὴν κάθαρσιν τοῦ καταρρέοντος αἵματος, ἐξ οὗ ἐρυθρὰ ἦσαν ὅ τε ἐπενδύτες καὶ τὸ πρόσωπον. Θέαμα τῶν ἀποτροπαιοτάτων! Οὐτε ὄφθαλμοί, οὐτε στόματα διεκρίνοντο. — Πάντες οἱ περιεστάμενοι ἀποροὶ ἐπὶ τὰ γινόμενα ἠτένιζον, ἰδίᾳ δὲ περιέργως παρηκολούθουν αὐτοῖς οἱ πολυάριθμοι εὐρωπαῖοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνοντο καὶ ἐπίσημα πρόσωπα. Ἡ συνοδεία ἐξελοῦσα τοῦ Βαλιδῆ-Χὰν διέσχισε τὴν πλατείαν ὁδὸν, τὴν εἰς τὴν Μεγάλην ἀγορὰν ἀγούσαν (Τσιαρσί), τὰ αὐτὰ καθ' ὁδὸν τελοῦσα, διαλυθεῖσα δὲ ἅμα πρὸ τῆς θύρας τῆς Μεγάλης ἀγορᾶς ἀφικομένη. Καθ' ἃ οἱ εἰδότες ἔλεγον, οἱ τετραυματισμένοι καὶ δαιμονιῶντες ἐκείνοι ἀπῆλθον ἅμα διαλυθέντες εἰς τοὺς λουτρῶνας ὅπως λουσθῶσι καὶ τῆς ἀναγκαίας τύχῃ περιθάψωσι. Ὅτε ἡ διάλυσις προσήγγιζε, διεκρίνετο ὅτι ὁ μὲν εἰς στίχος ἐκραύγαζεν «Χασάν», ὁ δ' ἄλλος «Χουσεῖν», οὗς φαίνεται ἐπεκαλοῦντο διὰ τῶν κοπετῶν καὶ τῶν κακώσεων. Οὕτως ἔληξεν ἡ Περσικὴ αἱματώσεσσι ἑορτῇ, διαρκέσασα ὥρας 3 ἀπὸ τῆς 5 μέχρι τῆς 8 μ. μ.

τάτης ἀντανάκλασεως τοῦ φεύγοντος φωτός καὶ ὑπὸ τινος ἀκτίνος τῆς σελήνης καταβιβαζομένης διὰ τῶν φεγγιτῶν, νὰ εὕρῃ τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ κλίμακα, δι' ἧς ἀνέβη εἰς τὸν πύργον. Τὰ λοιπὰ εἶναι ἡμῖν γνωστά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

ΜΟΝΑΧΗ

Τῇ ἐπιούσῃ ὁ Μούχρας, χωρὶς μηδὲν νὰ ὑποπτεύσῃ ἐκ τῆς νυκτερινῆς σκηνῆς, ἐπαρουσίασε τὸν ξένον εἰς τὴν σύζυγόν του.

Ὁ Μάρκος Σανούτος, πλήρης φιλοφρονημάτων καὶ ὑποκλίσεων, προσηνέχθη ὡς τέλειος ἱππότης καὶ ἐξέφρασε πρὸς τὴν κυρίαν πανηγυρικῶς τὰς προσρήσεις του. Ἡ Αὐγούστα ἀπήντησε μετρίως καὶ σοβαρῶς. Νέφος δὲ τι εἶχεν ἐπὶ τῆς μορφῆς τῆς. Ἦσως ἠνυσύχει περὶ τῆς πληγῆς, ἣν ὁ σύζυγός τῆς εἶχε λάβει εἰς τὴν χεῖρα· ἀλλ' αὕτη ἄλλως δὲν ἦτο σπουδαία, καὶ ἡδύνατο διὰ τοῦ ξαντοῦ νὰ θεραπευθῇ.

Μετὰ τὸ πρόγευμα ὁ σύζυγος παρεκάλεσε τὸν ξένον νὰ διηγηθῇ τὰ τῆς μάχης τῆς προπαρελθούσης νυκτός· ἀλλ' ἐκείνη ἠκροάσθη μὲν, ἀλλ' ἐδέχθη φειδωλῆ μειδιαμάτων πρὸς τὸν ἀφηγητὴν. Παρετήρει μόνον ἐκ διαλειμμάτων περιπαθῶς τὸν σύζυγόν τῆς, ἀναλογιζομένη τοὺς κινδύνους, οὗς ὑπέμεινεν.

Ὅτε ἔμειναν μόνοι, τῷ εἶπε :

Ὡς ἐπληροφορήθην παρ' ἀνδρὸς εἰδότης καλῶς τὰ περὶ σικὰ ἔθιμα, ἢ σκιαγραφηθεῖσα τελετὴ καλεῖται «Ματέν», ὅπερ σημαίνει πένθος, καὶ τελεῖται πρὸς ἀνάμνησιν τῶν δύο υἱῶν τοῦ Ἀλῆ, (τετάρτου Χαλίφου), τοῦ Χασάν καὶ Χουσεῖν, φανευθέντων ὑπὸ τοῦ Γεζίτ, υἱοῦ τοῦ Μωαβιέ, ὅστις γραμματεὺς γενόμενος τοῦ προφήτου Μωάμεθ, ἐσφετερίσθη τὴν χαλιφείαν μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Ἐν τῇ εὐρείᾳ λοιπὸν καὶ ποικίλῃ Κ) πόλει βλέπει τις καὶ πλεῖστα ἄλλα πολλοῦ λόγου ἄξια, βλέπει δὲ καὶ ἀλλόκοτον σπαραξικάρδιον περσικὴν ἑορτὴν καὶ θαυμάζει, ἀλλὰ καὶ γελᾷ μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῷ μωρῷ καὶ ἀγροῦ φανατισμῷ, ἐν ᾧ κυλινδοῦνται καὶ χάνονται οἱ ἀπόγονοι τοῦ τὸν Ἑλλησποντον μαστιγώσαντος Πέρσου βασιλέως καὶ τῶν κατὰ τὸν ἡμέτερον πολλάκις καὶ πολλαχοῦ ἀδέξιον στήθος ἀντιταξάντων.

Περίεργος.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Λοιπὸν ἡμεῖς εἴμεθα ὑπὲρ τοῦ διορισμοῦ τοῦ κ. Σκουλοῦδη ὡς πρεσβευτοῦ ἐν Μαδρίτῃ. Οὐδὲν ἄλλο ὡς ἐπιχείρημα ἐναντίον ἠκούσαμεν, εἰμὴ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ. Ἀλλ' ἂν ὑποστηρίξωμεν τὸν συλλογισμόν ὅτι ὁ πλοῦτος εἶναι πηγὴ πάσης κακίας, τότε πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν καὶ τὸν ἀντίθετον, ὅτι ἡ φτώχεια εἶναι μεταλλεῖον πάσης ἀρετῆς.

Ὁ πλοῦτος τοῦ κ. Σκουλοῦδη εἶναι προϊόν τῆς εὐφύας του. Ἡ δὲ Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου κυρίως κατήρτισε τὴν περιουσίαν του, ἦτο σχετικῶς ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ μακαρίτου Βλαστοῦ ἐν τῶν ἐντιμωτέρων πιστωτικῶν καταστημάτων.

— Διατί δὲν μοι διηγείσῃ σὺ τὴν μάχην, ἀλλ' ἀνέθεσες εἰς τὸν ξένον νὰ μοι τὴν διηγηθῇ;

— Διότι ἦτο καὶ ὁ ξένος παρὼν σιμὰ εἰς τοὺς δύο μας φίλη μου.

— Δὲν μοι κάμνει καλὴν ἐντύπωσιν αὐτός, εἶπεν ἐκείνη.

— Ἀλλ' ὁμῶς, φίλη μου, αὐτὸς ἐφάνη ὠφέλιμος εἰς ἐμέ, καθὼς καὶ ὁ Μαῦρος ὁ προστατευόμενός του. Ἄν δὲν ἦσαν αὐτοὶ, δὲν ἠθέλομεν κερδήσει τὴν μάχην. Καὶ ἴσως δὲν θὰ ἐπανηρχοῦμεν.

— Διὰ τοῦτο σὲ λέγω καὶ ἐγὼ, εἶπεν ἐκείνη μετὰ θυμοῦ καὶ δακρύων, ὅτι δὲν θέλω ἄλλοτε νὰ ὑπάγῃς πρὸς καταδίωξιν τῶν πειρατῶν. Δὲν παραδέχομαι ἐγὼ νὰ ὀφείλω τὴν ζωὴν σου εἰς ἄνθρωπον, ἀλλ' εἰς τὸν Θεόν εἰς ὃν ὀφείλομεν τὰ πάντα. Δὲν ἔμεινεν εἰς σέ, ἐπὶ τέλους, αὐτὸ τὸ ἔργον, ἢ καταδίωξις τῶν πειρατῶν. Ἄς τοὺς καταδιώξῃ ἡ ἐξουσία.

— Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν, φιλάττη μου. Εἰς τὸν καιρὸν αὐτὸν δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὀριστικῶς ἂν ἀνήκωμεν εἰς τὸ κράτος τῶν Ῥωμαίων, εἰς τὴν αὐθεντίαν τῶν φράγκων ἢ εἰς τὴν πολιτείαν τῶν βενετῶν.

— Εἰς τίνα ἀνήκωμεν λοιπόν;

— Εἰς οὐδένα. Καὶ χρεωστούμεν νὰ ὑπερασπίσωμεν μόνοι τὴν τιμὴν, τὴν ζωὴν καὶ τὴν περιουσίαν μας.

Μεθ' ὅλας τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἡ Αὐγούστα ἔμεινε σύννους καὶ σκυθρωπὴ μέχρι τῆς ἐσπέρας· ἀπεποιήθη δὲ νὰ συνοδεύσῃ τὸν σύζυγόν τῆς καὶ τὸν ξένον εἰς τινὰ ἀγροτικὴν

Ἄλλ' ὁ κ. Σκουκούδης εἶναι ἐξ ὄλων τῶν τραπεζιτῶν ὁ μόνος ὅστις δὲν ἐνόμισεν ὅτι ἐν τῷ χρήματι ἄρχονται καὶ τελευτῶσιν ὅλα τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου. Ἐκαλλιέργησε τὰς γνώσεις ὅσων οὐδεὶς ἄλλος μεταξὺ τῶν συναδέλφων του. Εἶναι δὲ τύπος ἐλευθερίου ἀνδρός, ἐπιβαλὼν εἰς ἑαυτὸν ἀληθῆ ἑλληνικὴν ἀγωγὴν. Εἶναι ἐντριβῆς πολλῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων καὶ ἡ φιλολογία δὲν τῷ εἶναι ξένη. Αὐτὰ νομίζομεν ἀρκοῦσι νὰ δικαιώσωσι τὸν διορισμὸν τοῦ κ. Σκουλούδη.

Περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ κ. Λάμπρου Κορομηλά ὡς διευθυντοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχουν δύο γνώμαι. Ἡ ἔπρεπε νὰ μὴ ὑπάρχῃ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον, νὰ ἐκτελῶνται δὲ αἱ ἐργασίαι τοῦ δημοσίου ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν, ἢ ἂν ὑπάρχῃ νὰ διοργανωθῇ οὕτως, ὥστε ν' ἀποβῇ ἀληθὲς ἐργαστάσιον καὶ οὐχὶ σταυλός, ὅπως εἶχε καταστήσει. Εἰδικώτερος δὲ διὰ τὴν διοργάνωσιν αὐτὴν δὲν ὑπῆρχεν ἄλλος εἰμὴ ὁ κ. Λάμπρος Κορομηλάς.

Οὔτε ἡ Πλατεῖα Συντάγματος εἶναι ἀσφαλὴς ἀπὸ νυκτοκλοπᾶς. Καὶ εἶναι ἀπορίας ἀξίον πῶς μέχρι τοῦδε μένουσιν οἱ φανοὶ τῆς ἐξέδρας διὰ τὴν μουσικὴν καὶ δὲν ἐκλάπησαν ἀκόμη καὶ αὐτοί. Τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου πρὸς τὴν Κυριακὴν ἤνοιξαν καὶ ἐν τῇ Πλατεῖᾳ Συντάγματος τὸ πολυτελὲς Καπνοπωλεῖον Ἐγορὰ τῆς Ἀδῶνης τοῦ ἀγαθωτάτου κ. Χρήστου Ἀγγελίδου, ἀφοῦ διὰ πολυχρονίου ἐργασίας ἐθραυσαν μίαν πρὸς μίαν τὰς κιγκλίδας ἐνὸς παραθυροφύλλου, εἶτα δὲ ἀφαιρέσαντες τὴν βαλὸν εἰσῆλθον καὶ ἐκλεψαν χρήματα, πούρα, καπνὸν, σιγάρα καὶ ἀπῆλθον νὰ τὰ φομαρῶσιν τὴν Κυριακὴν ἐν ὥρᾳ τοῦ περιπάτου.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ

Ἐν τῷ ἀγγλικῷ κοινοβουλίῳ οἱ ἀπὸ τοῦ βήματος ἐμιλοῦντες ῥήτρες καὶ ἀναφερόμενοι εἰς συναδέλφους των συνοδεύουσι τὸ ὄνομά των πάντοτε μὲ τὴν λέξιν ἀξιότιμος (honourable).

Ἐν τῷ ἐλληνικῷ κοινοβουλίῳ ἡ λέξις «ἀξιότιμος» ἀντικατεστάθη διὰ τῆς «ἄτιμος συκοφάντης».

Ἱστορικόν.

Τὸ πιστεύετε; Οἱ δύο Μπέηδες Βουλευταὶ ἔμειναν ἐξ ἡμέρας εἰς Πειραιᾶ μὴ τολμώντες νὰ ἀνέλθωσιν εἰς Ἀθήνας, ἕως ὅτου ἀποφασίσωσι εἰς ποῖον κόμμα θὰ προσκληθῶσι.

Ἐπὶ τέλους τὴν ἐβδόμην ἡμέραν εὐρέθησαν πίνοντες τὸν μὲν καφέ των εἰς τὸ σαλόνι τοῦ κ. Κουμουνοῦρου, τὸ δὲ βούτημα εἰς τοῦ κ. Τρικούπη.

Ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Καλλιγᾶ τῆς παρελθούσης Πέμπτης:

«ΚΑΛΛΙΓΑΣ. Τί ἀπεδείχθη ὅμως τώρα ἀπὸ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν φόρων; Ὅτι εἶναι ἀπ' ἐκεῖνα τὰ ματζούρια, τὰ ὅποια δὲν εἶναι τίποτα».

Ὅπου δηλαδὴ ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ ματζούρια τὰ ὅποια παίρνει ὁ κ. Καλλιγᾶς δὲν τὸν ὠφελοῦν διόλου.

Παλαιὰ νέα:

— Περὶ Καλλιγᾶ καὶ δὲν καλλιγόνεται.

— Περὶ φόρων καὶ δὲν ὑποφέρονται.

Μετὰ λύπης μαυθάνομεν ὅτι ἡ Ἐταιρία τοῦ Ἱπποσιδηροδρόμου κηρύσσεται ἐκπτώτος προσεχῶς, διότι ἦτο ἀληθῶς εὐεργετικὴ ἢ μακαρίτις!

ἐκδρομὴν, προφασισθεῖσα ὅτι ἐπασχεν ἐκ κεφαλαλγίας. Ἄμα μείνασα μόνη ἐπεμφεν ἕνα τῶν ὑπηρετῶν της εἰς τὴν σταδίου τινὰς ἀπέχουσαν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Κοσμά, ὅπως παρακαλέσῃ τὴν Ἡγουμένην νὰ ἔλθῃ παρ' αὐτῆ. Ἡ μήτηρ Φηλικίτη ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ πάραυτα.

Εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἵθουσαν κρατοῦσα τὸ κομμοσχοίνιον καὶ φέρουσα τὸ πολυσταύριον ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ἡ Αὐγούστα ἐκλείσει διὰ μοχλοῦ τὴν θύραν τοῦ θαλάμου καὶ ἐκάθισαν ἀμφοτέραι ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου. Θὰ ἦσαν δὲ ἐντελῶς μόναι, ἂν ἡ Σεντίνα, ἥτις περιέπτατο πάντοτε περὶ τὸν προθάλαμον, καὶ εἶχε παρατηρήσει τὴν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπότητα τῆς δεσποίνης της, δὲν προσήρμοξε τὸν ὄφθαλμόν καὶ τὸ οὖς εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ κλειθροῦ.

— Καὶ πῶς ἔχεις λοιπόν, μήτηρ φιλάττη; εἶπεν ἡ Αὐγούστα· μοὶ φαίνεται ὅτι πρὸ πολλοῦ ἐντελῶς μᾶς ἐλησμόνησες.

— Σὺ μὲ ἐλησμόνησες μᾶλλον, κόρη μου, ἀπήντησεν ἡ μοναχὴ. Διατί δὲν ἔρχεσαι πλέον εἰς τὸ μοναστήριον;

— Εἰξεύρεις, αἱ οἰκιακαὶ φροντίδες, μήτηρ μου, δὲν μὲ ἀφήνουν.

— Ἀλλὰ τί ἔχεις; μοὶ φαίνεται ὅτι ἔχεις κλαῦσαι, εἶπεν ἡ μοναχὴ, παρατηροῦσα μὲ ἡμίκλειστον ὄμμα ἀτενῶς τὴν μορφήν τῆς Αὐγούστης.

Αὕτη δὲ ἐταπεινώσει τὴν φωνὴν καὶ προσῆλθεν ἐγγύτερον πρὸς τὴν μοναχὴν.

Εἰς μάτην ἡ Σεντίνα ἔτεινε τὰ ὄτα. Οὐδὲν πλέον ἤκουεν.

— Ἐχὼ ἐν βάρους εἰς τὴν συνείδησίν μου σήμερον, μήτηρ. Σὲ προσεκάλεσα ἐπιτήδεις ἵνα σοὶ διηγηθῶ τοῦτο. Διότι δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω πλειότερον πνίγωμαι.

— Τί συνέβη λοιπόν; λέγε, κόρη μου.

— Χθὲς τὴν νύκτα ἐκινδύνευσα νὰ ἀποθάνω ἐκ τρόμου.

— Διατί;

— Ἦτο μεσάνυκτα καὶ εἶχον ἀναβῆ εἰς τὸν πύργον τοῦ

Πραγότση.

— Μόνη;

— Μὲ τὴν Σεντίναν.

— Πρὸς ποῖον σκοπὸν;

— Ὁ σύζυγός μου ἔλειπε μὲ τὴν γαλέραν. Καὶ ἐπειδὴ ἐβράδυνε νὰ ἐπανέλθῃ, ἤμην ἀνήσυχος.

Ἡ μοναχὴ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Δὲν εἶναι αὐτὸ ἀποχρῶσα αἰτία, φίλατον τέκνον μου; εἶπε· ἔχεις πεποιθήσιν ὅτι ὑπῆγες ἐκεῖ ἐπάνω διὰ τὸν σύζυγόν σου, καὶ μόνον δι' αὐτόν; Αὐτὰ εἶναι ἐρεθισμοὶ, νυκτεριναὶ φαντασίαι, προκλήσεις πρὸς τὸν πειρασμόν, σκιρτήματα τῆς σαρκός. Ἀπόφευγε τὰ τοιαῦτα, ὡς ὑπανδρευμένη ἔποιο εἶσαι.

Ἡ Αὐγούστα ἐταπεινώσει τὸ βλέμμα.

— Δὲν θέλω νὰ σὲ προσβάλω, εἶπεν ἡ μοναχὴ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἤμεθα εὐλιχνεῖς εἰς τὴν ἐξομολόγησιν. Ἐξακολούθει, τέκνον μου· ἔπειτα τί συνέβη;

Διότι δὲν ὑφίσταται πλέον τοιαύτη ἑταιρία, ἀφ' ἧς εἰς τὰς ἀμάξας τῆς ζευγύνει . . . ἡμίονους.

Ἐπάρχει δὲ μόνον ἑταιρία Μουλαροδρόμων.

Τὸ προνόμιον τῆς νέας ἑταιρίας θὰ τὸ λάβωμεν ἡμεῖς καὶ ἀλλὰ Μαυρογορδάτο θὰ τὸ παραχωρήσωμεν ἀντὶ ἐνὸς ἑκατομμυρίου εἰς τοὺς κυρίου Ψαρᾶν καὶ Ἀθηνογέννην.

Πολυτιμώτατα ἐκ τοῦ Φαροῦ τῆς Σύρου :

Πρόκειται περὶ τοῦ φόρου τοῦ Καπνοῦ :

« Ἀπαντοῦμε ὅτι τὸ καπνεμπόριον κατέχει ἐν Σύρῳ τὸν ἀριστερόν βραχίονα τῆς ὑπάρξεώς της, τούτου ἀφαιρουμένου διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, οἱ ἐργάται θέλουν μεταναστεύσει εἰς ξένην γῆν, ὅπουθεν θέλουν καταρῶνται τοὺς αἰτίους, καὶ ἴσως, ἴσως ἕνεκεν τοῦ ἔργου των, καὶ διότι ἢ Ἐλλὰς δὲν εἶναι παρὰ μία νῆσος ». (Ἐ! αὐτὸ σὰς φθάνει).

Περὶ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, ἀφοῦ τᾶβαλε μὲ τὸν τύπον, καὶ ἀφοῦ δὲν εἶναι διὰ τίποτε ἄλλο, ἐλέχθη :

— Αὐτὸς εἶναι διὰ τὸν τύπον.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΕΜΠΟΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

Μετέβητε κατὰ λάθος εἰς οἰκίαν ὅπου ἄλλοτε κατήκουν συγγενεῖς σας μετοικήσαντες χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζετε ; Εἰσέρχεσθε καὶ ἀπὸ τῆς εἰσόδου καταλαμβάνεσθε ὑπὸ δισταγμοῦ. Βλέπετε τὰ πάντα ἄλλην μορφήν λαβόντα, ἄλλα ἐπιπλα, ἄλλην διάταξιν, ἄλλα πρόσωπα, ἄλλην ἀτμοσφαῖραν. Τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν ἐνεποιεῖ τὸ παρελθὸν Σάββατον τὸ

— Ἐκαμνε ψῦχος καὶ ἔστειλα τὴν Σεντίαν νὰ μοὶ φέρῃ τὸ σάλι μου.

Καὶ διηγήθη τὴν ἐπὶ τοῦ πύργου ἐμφάνισιν τοῦ ξένου καὶ τὴν λοιπὴν σκηνήν.

— Κα αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὠραῖος ; ἠρώτησεν ἡ μοναχή.

— Μοὶ φαίνεται ἀρκετὰ ὠραῖος, μῆτερ μου. Ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν τοῦτο· εἶπέ μοι, δὲν ἔχω δίκαιον ν' ἀνησυχῶ ; Διότι κἀκεῖ μοὶ λέγει ὅτι αὐτὸς δὲν ἀνέβη ἐκεῖ τυχαίως.

— Καὶ ἐγὼ οὕτω φρονῶ. Ἀλλὰ νομίζεις ὅτι θὰ ἐπιπτεν εἰς τὸν κρημνὸν σπουδαίως ;

— Δὲν εἰξεύρω, μῆτερ μου.

— Μοὶ φαίνεται κωμωδὸς ἐπιτήδειος.

— Θέλω νὰ λάβω τὴν γνώμην σου, ἀν πρέπη νὰ τὸ εἶπω εἰς τὸν σύζυγόν μου, εἶπεν ἡ Αὐγούστα.

Ἡ μοναχὴ ἐσκέφθη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ εἶπεν ὅχι.

— Νὰ μὴ εἶπω λοιπὸν τίποτε ;

— Δὲν συμφέρει νὰ εἶπῃς. Ἀλλὰ νὰ τὸν πείσης μὲ ἄλλας προφάσεις νὰ μὴ φιλοξενήσῃ τὸν Βενετὸν πολὺν καιρὸν.

— Διατί ; ὑπάρχει κίνδυνος ;

— Τίς ἠξεύρει ; Ἐγὼ θὰ προσευχθῶ ὑπὲρ σοῦ. Τοῦτο δὲ φείλω νὰ πράξω.

— Εὐχαριστῶ, μῆτέρ μου.

— Δὲν ἀμφισβῆλω ὅτι ὁ ξένος ἔβαλε διαβολικὸν ἔρωτα διὰ σέ, κόρη μου. Ἀλλὰ φοβοῦμαι προσέτι μήπως καὶ σὺ

κλεινὸν θέατρον τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Μπούκουρα. Θέατρον, σκηνογραφίαι, δημόσιον, ἠθοποιοί, παράστασις, ὅλα νέα καὶ παράδοξα !

Ὁ ἰσομάρτυς τῶν Πατρῶν, τῆς Νέας Ἐφημερίδος, τῆς Νέρωτος, τῶν θιάσων, τῆς ῥίνος καὶ τῆς γλώσσης του, ἀλλαξοπίστησεν, ἔγεινεν Ἐβραῖος, ἐκινδύνευσεν ν' ἀποθάνῃ, τοῦ ἐχαρίσθη ἡ ζωὴ, διὰ νὰ μεταμορφωθῇ μεθαύριον εἰς Χάμλετ, καὶ ὕστερα εἰς Μάχμηθ καὶ μετ' ὀλίγον εἰς Ταρτοῦφον

* * *

Ἦτο ὠραιότατῃ ἢ ἔσπερὶς τοῦ Σαββάτου. Πρῶτα πρῶτα ἔλειπον γυναῖκες ἀπὸ τὰ θεωρεῖα καὶ τῆς Α' καὶ τῆς Β' σειρᾶς, πλὴν μιᾶς ἢ δύο ἐξαιρέσεων, αἵτινες ἀνεπλήρουν ὅμως ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑψηλίου. Καὶ ἦσαν τὰ θεωρεῖα γαρσόνια, ἄγαμα, νεολαία. Ἐννοεῖτε λοιπὸν τί πλῆξις γεννᾶται ὅπου ὑπάρχουν πανδρεμένοι . . . . πλῆξις αὐτῶν, διότι ἐβαρύνθησαν τὰ ἡμίση των, πλῆξις τῶν ἄλλων, διότι δὲν τᾶχον ὑπὸ τὴν κατοχὴν των. Ἐπὶ τὴν ἐποψὴν αὐτὴν λοιπὸν τὸ θέατρον ἦτο πολὺ εὐάρεστον. Καὶ δὲν λυπούμεθα ἡμεῖς διόλου διὰ τὴν ἔλλειψιν αὐτὴν, οὔτε ὁ διευθυντὴς τοῦ θιάσου πρέπει νὰ λυπῆται, διότι καὶ τὰ Α' καὶ Β' σειρᾶς θεωρεῖα εἶναι ἰδιόκτητα. Ἡμεῖς τοῦτο μόνον παρατηροῦμεν, ὅτι ἀν ἐπρόκειτο καὶ αὐτὴ ἡ μπαμπονάρα Αἰδὲ τοῦ Ἄντρου νὰ ψάλλῃ, ὁ κατ' εὐφημισμὸν λεγόμενος καλὸς κόσμος θὰ ἦτο παρών.

Περὶ ἑλληνικοῦ θεάτρον ὅμως προκειμένου, ὁ Βασιλεὺς, ὁ καλὸς κόσμος, ἡ Νέα Ἐφημερίς συμφωνοῦσιν ὅτι δὲν ὑπάρχει θέατρον.

Εἰς ἀντίθεσιν τοῦ σεσηπότος αὐτοῦ κόσμου, νεολαία ἐπλήρου τὴν πλατεῖαν, νεολαία τὴν τρίτην σειρὰν τῶν θεωρειῶν, νεολαία τὸν Ὀλυμπον τοῦ θεάτρον, τὸ ὑπερῶον. Κατὰ τὸ ὕψος τῆς Νέας Ἐφημερίδος ἦτο θάλασσα νεότητος ἢ

εἰσέληθες εἰς πειρασμὸν καὶ σχηματίσης συνδυασμὸν ἀμαρτίας

— Τί λέγεις, μῆτέρ μου !

— Ὁ ὅσιος Ἐφραὶμ ὁ Σύρος μᾶς παρακινεῖ νὰ φυλάττωμεν τὰς αἰσθήσεις μας κατὰ τοῦ πονηροῦ. Εἶναι καλὸν, ἐνῶ περιπατοῦμεν, νὰ προσέχωμεν μὴ πέσωμεν. Ἐξ ὅλων τῶν παθῶν ὁ σαρκικὸς ἔρωσ εἶναι τὸ τυραννικώτατον. Διότι ἔχει παγίδα, εἰς τὴν ὅποιαν μᾶς κρατεῖ, τὸ ἴδιον σῶμά μας.

— Μῆτέρ μου, μῆτερ !

— Καὶ ἐξ ὅλων τῶν καρπῶν ὁ μόνος, ὅστις δὲν χρίζει οὔτε καιροῦ οὔτε ὥρας διὰ νὰ ὠριμάσῃ, εἶναι ὁ σατανικὸς ἔρωσ, τέκνον μου. Οἱ ἄλλοι καρποὶ ὠριμάζουσι ἐν ὥρᾳ καὶ χρόνῳ. Καὶ εἶναι ὡσαύτως ὁ μόνος καρπὸς, ὅστις δὲν ἔχει ἀνάγκη οὐδὲ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου, ἀλλ' ἀναπτύσσει θερμότητα ἀφ' ἑαυτοῦ. Καὶ ὑπὸ τὴν δρόσον καὶ ἐν τῷ σκότει, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνδῆρου καὶ ἐπὶ τῆς στέγης, πάντοτε ὠριμάζει εἰς μίαν στιγμὴν. Ὅστις δὲν προσέχει, παραπατεῖ, ὅστις ὑπερηφανεύεται προσκρούει. Οἱ καιροὶ εἶναι χαλεποί. Τὸ ἀνωφερὲς ἔχει κατάβασιν, καὶ ἡ πτῆσις ἔχει πτώσιν. Εἶπα.

— Ὡ, Θεέ μου, λυπήσου με !

Ἡ μοναχὴ ἠγέρθη καὶ εἶχεν ὑψώσει τὸ μέτωπον· ἐφαίνετο σεμνονομένη ὅτι εἶπέ τι. Ἀλλὰ πάραυτα καταστέλλουσα τὸ αἰσθημα τοῦτο τῆς ὑπερηφανείας, ἔσφιξε τὴν χεῖρα τῆς Αὐγούστης καὶ τὴν ἠσπάσθη εἰς τὸ μέτωπον.

— Ἴσως σὲ ἔκρινα ἀσπληρῶς, τέκνον μου. Ἀλλ' οἱ φίλοι ἔχουν τὴν γλῶσσαν τραχείαν. Ἐσο προσεκτικὴ.